

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRODROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z GEOGRAFII W KLASIE VIII

Wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą

Uczeń:

- Wskazuje na mapie granicę między Europą a Azją i odczytuje współrzędne geograficzne skrajnych punktów Azji.
- Opisuje roczny przebieg temperatury i opadów w klimacie zwrotnikowym monsunowym.
- Wyjaśnia, dlaczego ryż jest podstawą wyżywienia w Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej.
- Wyjaśnia powstawanie trzęsień ziemi i definiuje tsunami.
- Wskazuje na mapie obszar „pacyficznego pierścienia ognia”.
- Opisuje położenie fizycznogeograficzne Japonii i wymienia jej podstawowe produkty.
- Opisuje gęstość zaludnienia w Chinach i poziom rozwoju gospodarczego w Indiach oraz zmiany liczby ludności w Indiach.
- Wskazuje na mapie wybrane konflikty Bliskiego Wschodu.
- Podaje cechy wyróżniające region Bliskiego Wschodu i podstawowe cechy Islamu.
- Wymienia elementy środowiska przyrodniczego Afryki, główne masy powietrza, typy opadów i strefy klimatyczno-roślinne.
- Zna pojęcia: Sahel, nomadowie, pustynnienie; wskazuje region Sahelu i położenie Kenii oraz jej walory przyrodnicze.
- Wskazuje obszary nadwyżek i niedoborów wody, podaje przyrost naturalny i główne surowce Afryki.
- Wskazuje jednostki fizycznogeograficzne Ameryki Północnej i Południowej oraz zasięg lasów i prerii w Kanadzie.
- Definiuje cyklon tropikalny, huragan, tornado, powódź i wskazuje regiony ich występowania.
- Charakteryzuje las równikowy.
- Wymienia grupy i plemiona rdzennej ludności obu Ameryk oraz regiony, w których żyją plemiona niezależne od cywilizacji.
- Wskazuje wielkie miasta Ameryki, rozumie pojęcie urbanizacji i wskazuje megalopolis w USA.
- Wymienia elementy środowiska przyrodniczego USA wpływające na specyfikę kraju i wyjaśnia pojęcie technopolia.
- Wymienia elementy środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii oraz grupy ludności i regiony koncentracji w Australii.
- Wyjaśnia pojęcia: Antarktyda, Antarktyka, Arktyka; wskazuje je na mapie i zna polską stację badawczą w Arktyce lub Antarktyce.

Wymagania edukacyjne na ocenę dostateczną

Uczeń:

- Oblicza rozciągłość południkową Azji.
- Opisuje skutki dużej rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Azji.
- Porównuje klimat zwrotnikowy suchy i monsunowy.
- Wyjaśnia różnice w wilgotności powietrza podczas monsunu letniego i zimowego.
- Na podstawie mapy wskazuje rozmieszczenie płyt litosfery.
- Wyjaśnia związek granic płyt z rowami tektonicznymi, wulkanami, trzęsieniami ziemi i tsunami.
- Uzasadnia, że Japonia jest jedną z najpotężniejszych gospodarek świata.
- Podaje czynniki rozmieszczenia ludności w Chinach.
- Wymienia kierunki rozwoju gospodarczego Chin.
- Podaje czynniki ułatwiające i utrudniające rozwój Indii.
- Charakteryzuje przemiany gospodarcze w Indiach.
- Opisuje wielkość i rozmieszczenie złóż ropy na Bliskim Wschodzie.
- Wyjaśnia znaczenie ropy dla gospodarki państw Bliskiego Wschodu.
- Opisuje środowisko przyrodnicze Afryki.
- Opisuje wybraną strefę klimatyczno-roślinną Afryki.
- Wskazuje rejony obfitych opadów i susz w Afryce.
- Określa warunki przyrodnicze Sahelu.
- Wymienia walory turystyczne Kenii.
- Podaje nazwy roślin uprawnych w Afryce.
- Wymienia sposoby gospodarowania w Afryce.
- Wskazuje główne problemy Afryki.
- Wskazuje regiony głodu i niedożywienia w Afryce.
- Wskazuje regiony słabiej i lepiej rozwinięte gospodarczo w Afryce.
- Opisuje warunki naturalne Ameryki Północnej i Południowej.
- Wymienia czynniki przesuwania granicy lasów w Kanadzie.
- Przedstawia skutki katastrofalnych zjawisk przyrodniczych.
- Wyjaśnia znaczenie lasu równikowego dla Ziemi.
- Podaje przyczyny zaniku rdzennej ludności obu Ameryk.
- Definiuje pojęcia: Indianin, Kreol, Metys, Mulat, rasizm.
- Wymienia problemy wielkich miast Ameryki Południowej.
- Definiuje pojęcie dzielnic nędzy.
- Wymienia cechy wybranej nowoczesnej gałęzi przemysłu.
- Wymienia przyczyny marnowania żywności w Stanach Zjednoczonych.
- Przedstawia wybrane elementy środowiska przyrodniczego Australii.
- Wskazuje najważniejsze działy gospodarki Australii.
- Omawia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności Australii.
- Podaje cechy środowiska przyrodniczego Antarktyki.
- Opisuje badania prowadzone na stacjach polarnych.

Wymagania edukacyjne na ocenę dobra

Uczeń:

- Przywołuje przykłady skrajnych wartości zjawisk geograficznych w Azji.
- Wyjaśnia mechanizm powstawania monsunu letniego i zimowego.
- Opisuje zastosowanie ryżu w życiu codziennym mieszkańców Azji Południowo-Wschodniej.
- Identyfikuje rozmieszczenie zjawisk sejsmicznych i wulkanicznych w odniesieniu do płyt litosfery.
- Wymienia negatywne skutki trzęsień ziemi i tsunami.
- Opisuje warunki przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz ich wpływ na rozwój gospodarczy kraju.
- Wymienia i wyjaśnia wyzwania demograficzne Chin (dawne, obecne, przyszłe).
- Prezentuje główne kierunki rozwoju gospodarczego Chin w XXI w.
- Wyjaśnia wyjątkowość struktury społecznej w Indiach.
- Ocenia rolę czynników społecznych w rozwoju gospodarczym Indii.
- Charakteryzuje kulturę Bliskiego Wschodu, uwzględniając strukturę religijną.
- Ocenia wpływ czynników społecznych na rozwój gospodarczy państw Bliskiego Wschodu.
- Przedstawia cechy krajobrazów Afryki.
- Wyjaśnia genezę wybranych elementów środowiska przyrodniczego Afryki.
- Opisuje strefę klimatyczno-roślinną Afryki i sposób gospodarowania w niej człowieka.
- Wskazuje rejony opadów i susz w Afryce oraz ich przyczyny.
- Wskazuje sposoby tradycyjnego gospodarowania w strefie Sahelu.
- Wymienia przyczyny pustoszczenia.
- Wskazuje rodzaje turystyki możliwe w Kenii.
- Opisuje problemy rolnictwa Afryki.
- Analizuje przyczyny głodu i niedożywienia w Afryce.
- Wskazuje dziedziny gospodarki mogące rozwijać się w Afryce.
- charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu.
- charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki Południowej i Północnej.
- Wskazuje przyczyny przekształcenia prerii w obszary rolnicze.
- Określa warunki powstania cyklonu tropikalnego.
- Wymienia przyrodnicze skutki huraganów.
- Przedstawia piętrowość roślinną lasu równikowego.
- Wymienia przyczyny deforestacji Amazonii.
- charakteryzuje zróżnicowanie etniczne społeczeństw Ameryki.
- Przedstawia problemy rdziennej ludności Ameryki.
- Podaje przyczyny i skutki urbanizacji pozornej.
- Przedstawia cechy megalopolis.
- Opisuje warunki rozwoju nowoczesnego przemysłu w USA.
- Określa pozycję USA w gospodarce światowej na podstawie danych statystycznych.
- Wyjaśnia genezę wybranych elementów środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii.
- Omawia relacje między rdzennymi mieszkańcami Australii a przybyszami z Europy.
- charakteryzuje rolnictwo Australii.
- Wyjaśnia przyczyny specyficznych warunków środowiska podbiegunowego.
- Wskazuje przyczyny zainteresowania człowieka obszarami polarnymi.
- Opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej.

Wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą

Uczeń:

- Uzasadnia, że Azja ma wielkie kontrasty geograficzne na podstawie map.
- Wyjaśnia zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Azji.
- Wykazuje związek między klimatem monsunowym a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej.
- Opisuje sposoby zapobiegania skutkom trzęsień ziemi i tsunami.
- Analizuje możliwości przewidywania i zapobiegania skutkom zjawisk sejsmicznych.
- Ocenia wpływ warunków przyrodniczych i społeczno-kulturowych na rozwój Japonii.
- Wyjaśnia cele, zasady i ocenia politykę jednego dziecka.
- Szereguje czynniki rozwoju gospodarczego Indii według znaczenia.
- Wyjaśnia znaczenie przemysłu nowoczesnych technologii w Indiach.
- Ocenia planowane kierunki rozwoju państw Bliskiego Wschodu.
- Wyjaśnia zależności między elementami środowiska Afryki.
- Wykazuje cechy zróżnicowania środowiska przyrodniczego Afryki.
- Naznacza i wskazuje na mapie przykładowe krainy w Afryce.
- Omawia cyrkulację mas powietrza w strefie międzyzwrotnikowej.
- Wyjaśnia zależności między strefami klimatycznymi i roślinnymi.
- Wskazuje na mapie zasięg stref klimatyczno-roślinnych w Afryce.
- Określa kierunki zmian sposobów tradycyjnego gospodarowania w Sahelu.
- Określa znaczenie rozwoju turystyki dla państw Afryki.
- Wyjaśnia przyczyny problemów rolnictwa w Afryce.
- Przedstawia sposoby rozwiązania problemu głodu i niedożywienia oraz ocenia ich skuteczność.
- Omawia specyfikę gospodarki państw słabo i średnio rozwiniętych w Afryce.
- Omawia uwarunkowania społeczne w Afryce.
- Określa związki między elementami środowiska Ameryk.
- Określa związki między obszarami uprawnymi, lasami a gospodarką Kanady.
- Przedstawia zależności między działalnością człowieka a zjawiskami katastrofalnymi.
- Określa związki między środowiskiem lasu równikowego a gospodarką regionu.
- Wymienia i wskazuje na mapie państwa Ameryki z dużym odsetkiem rdzennych mieszkańców.
- Wyjaśnia wpływ warunków przyrodniczych na lokalizację i funkcjonowanie miast w Amerykach.
- Przedstawia rolę usług w gospodarce USA.
- Scharakteryzować klimat i roślinność Australii i Oceanii.
- Wyjaśnia zależności między środowiskiem a gospodarką Australii.
- Opisuje działalność człowieka na obszarach podbiegunowych.
- Przedstawia historię odkryć polarnych.

Wymagania edukacyjne na ocenę celującą

Uczeń:

- Wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gospodarczego państw Azji.
- Proponuje działania ograniczające ubóstwo w najbiedniejszych krajach Azji.
- Tłumaczy skutki opóźniającego się monsunu letniego.
- Korzysta z aplikacji informujących o zjawiskach sejsmicznych.
- Podaje zasady zachowania podczas trzęsień ziemi.
- Analizuje problemy społeczne Japonii związane z presją sukcesu i wydajnością pracy.
- Prognozuje zmiany roli Chin w gospodarce i polityce światowej.
- Wskazuje kierunki rozwoju Indii wpływające na przyszły rozwój gospodarczy.
- Analizuje wieloaspektowość konfliktów Bliskiego Wschodu.
- Pokazuje funkcjonowanie stereotypów w postrzeganiu Bliskiego Wschodu przez Europejczyków.
- Opisuje wyjątkowe zjawiska przyrodnicze Afryki i wyjaśnia ich pochodzenie.
- Wskazuje krainy Afryki na mapie i omawia ich specyfikę.
- Analizuje cyrkulację mas powietrza nad Afryką i jej skutki.
- Porównuje strefy klimatyczno-roślinne Afryki pod kątem zagospodarowania.
- Wyjaśnia przyczyny pustynnienia i sposoby jego zapobiegania.
- Analizuje konsekwencje turystyki dla gospodarki i środowiska Kenii.
- Przedstawia przykłady pomocy międzynarodowej dla Afryki i ocenia jej skuteczność.
- Wskazuje problemy Afryki (konflikty, choroby).
- Analizuje przyczyny zróżnicowanego rozwoju państw Afryki.
- Odczytuje z map prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Południowej.
- Wyjaśnia historyczne uwarunkowania rozwoju rolnictwa i gospodarki leśnej w Kanadzie.
- Ocenia skalę zagrożeń kataklizmami w USA.
- Analizuje szanse i zagrożenia polityki gospodarczej Brazylii.
- Przedstawia historyczne zmiany sytuacji rdzennej ludności obu Ameryk.
- Ocenia zmiany relacji między ludnością rdzenną a napływową w obu Amerykach.
- Wyjaśnia historyczne uwarunkowania współczesnej sytuacji polityczno-gospodarczej państw obu Ameryk.
- Analizuje wpływ wielkich koncernów na gospodarkę USA i świata.
- Podaje przykłady zjawisk przyrodniczych Australii i Oceanii i wyjaśnia ich pochodzenie.
- Wyjaśnia, jak położenie Australii wpływa na gospodarkę.
- Wyjaśnia znaczenie Traktatu Antarktycznego dla środowiska obszarów polarnych.
- Ocenia znaczenie badań polarnych dla gospodarki i nauki.